

Corstianus Lucas Wassenburg is geboren op 28 april 1902 in Amsterdam. Hij was de zoon van Corstianus Lucas Wassenburg en Wilhelmina Glühoff. Zijn ouders trouwden in mei 1901. Hij trouwde met Adriana Kühne. Ze kregen twee zoons en drie dochters.

Op 29 juni 1938 gaat hij met zijn vrouw en vier kinderen met de Indrapoera van Batavia naar Rotterdam voor verlof. Hij was op dat moment vaandrig bij Scouting.

In september 1938 werden langs de hele grens van Nederland vreugdevuren ontstoken door scouts. In Glanerbrug bij Enschede was hierbij vaandrig van Wassenburg uit Nederlands Indië aanwezig. Hopman Ter Horst sprak de woorden: *Ik wil het vuur ontsteken, opdat dit met alle vuren aan de grenzen en kusten van Nederland een symbool zij van de eenheid van Nederland rond den troon van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina. Opdat dit flonkerend-vlammend en oplaaierend vuur tevens zij de weerspiegeling van de warme genegenheid van het Nederlansche volk voor Vorstin en Vaderland.* Vaandrig van Wassenburg mocht hierna het vuur ontsteken.

Vlak voor de oorlog was hij oubaas in Bandung.

Tijdens de mobilisatie woonde hij in Djokjakarta. Daar was hij adjudant bij de Luchtmacht en gestationeerd bij vlieggroep VI in Djokjakarta..

收留所 Camp	Wassenburg, Corstianus Lucas	番 號 No.	1302.4.22
姓 名 Name	Wassenburg, Corstianus Lucas	生 年 月 日 Date of Birth	1902.4.28
國 籍 Nationality	荷蘭 Dutch		
海軍身位 Rank	ANTEDEAN	所屬部隊 Unit	146 K.F.D. K.I.G. II - Djoekja
捕獲場所 Place of Capture	AMSTERDAM	捕獲年月日 Date of Capture	1942.11.11
父 名 Father's Name	Corstianus Lucas Wassenburg	母 名 Mother's Name	Wilhelmina Glühoff
本 籍 地 Place of Origin	AMSTERDAM HOLLAND	職 業 Occupation	空軍飛行員 P 777 B
通 報 處 Report	AMSTERDAM	特 記 事 項 Remark	空軍飛行員

備 註 欄 Other Information
1942年10月29日 傳單收在11-17號 寄出
昭和20年8月20日 昭和22年8月20日 昭和23年8月20日

Na de capitulatie werd Wassenburg op 9 maart krijgsgevangen genomen op het Langen Vliegveld in Bandjar. Hij werd geïnterneerd in Kamp Baros 5 in Tjimahi, dit kamp werd ook wel Kale Koppen Kamp genoemd. Tijdens de bezetting werd Scouting oogluikend toegestaan, ondanks dat het door de Jappen verboden was en in het kamp werd de Kale Koppen Kamp Stam opgericht. Deze stam bestond van juli 1942 tot november 1942. Er waren 50 leden. De leiding berustte bij Hoofdcommissaris Van der Gugten en Oubaas Wassenburg uit Bandung, terwijl bekende promotors Districtscommissaris Tober, Groepsleider Pastoor Neyens, Oubaas Louis van Waardenburg, Akela Jan Wijna en Adrianus van Brakel en vele andere bekenden uit Batavia en Bandung waren. De stam eindigde november 1942 toen de jongens werden afgevoerd naar Java.

Op 6 april 1943 komt hij aan in Thailand waar hij moet werken aan de Birmaspoorweg. De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de

Japane bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Van oktober 1943 tot maart 1944 was hij Oubaas bij de Menam Kwa Moi Stam in Kamp Tasao, Thailand. De stam bestond uit 22 man, o.a. Hollanders, Engelsen, Aussies en een Zwitser. Oubaas Wassenburg verrichte hier enkele installaties van Engelsen en Hollanders.

Zijn zoons George Dirk (Dik) en Alfred (Fred) Willem werden geïnterneerd in kamp Banjoebiroe 11. Op 17 september 1944 gingen ze naar kamp Ambarawa 8. Op 17 mei 1945 gingen ze naar Bandengen.

De familie keerde na de bevrijding op de Japanners terug naar Nederland en ging wonen in Enschede. Corstianus vertrok weer als militair naar Nederlands Indië. Hij overleed op 10 juli 1947 in Batavia aan een hartverlamming en ligt begraven op het Nederlands ereveld Menteng Pulo te Jakarta. Hij wordt herdacht op het 'Indië-monument' in Enschede.

Zijn vrouw was heilsoldate en actief in Enschede en Indonesië. Ze overleed in 1969.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Genealogische bronnen \(breda.nl\)](#)

[Corstianus Lucas Wassenburg \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Japanse interneringskaarten, Surname: Wassenburg | Nationaal Archief](#)

[Spoorlijn \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Baros 5 \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Japanse interneringskaarten, Wassenburg | Nationaal Archief](#)
[Birma-Siam-spoorweg \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)
[Twentsch dagblad Tubantia en Enschedesche courant » 06 sep 1938 - Pag. 10 | Delpher](#)
[Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage » 04 mei 1901 - Art. 48 | Delpher](#)
[Twentsch dagblad Tubantia en Enschedesche courant » 12 jul 1947 - Art. 38 | Delpher](#)
[Tubantia » 31 okt 1969 - Art. 45 | Delpher](#)
[De Sumatra post » 28 jun 1938 - Art. 184 | Delpher](#)
[Bandoengan namenlijst \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Bandoengan \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Ambarawa 8 namenlijst \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Ambarawa 8 \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Enschede, 'Indië-monument' - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.